

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ І СУСПІЛЬСТВА

CURRENT TRENDS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

18 листопада 2023 р.
November 18, 2023

м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ І СУСПІЛЬСТВА

CURRENT TRENDS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

18 листопада 2023 р.
November 18, 2023

м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine

Ільків Є. Ю., Галярник М. В., Біда І. В.

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК НАВКОЛО ГЕОДЕЗИЧНИХ ПУНКТІВ У СУЧАСНИЙ “КЛАСИФІКАТОР ВИДІВ ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК” 60

Пальоний А. С., Колівашко В. В.

МУЛЬТИАГЕНТНА АДАПТИВНА НАВЧАЛЬНА СИСТЕМА З РОЗВИТКУ НАВИЧОК САМОСПРЯМОВАНОГО НАВЧАННЯ АВІАДИСПЕТЧЕРІВ У ФОРМАТІ ПЕРЕДТРЕНАЖЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ 62

СЕКЦІЯ 10. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

SECTION 10. HISTORICAL SCIENCES 65

Довбня В. В.

ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ОБЛІКУ ЩОЙНО ВИЯВЛЕНИХ ОБ’ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В 2005-2019 РОКАХ..... 65

СЕКЦІЯ 11. ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

SECTION 11. PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES 68

Волос Н.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ФІЗИКИ 68

СЕКЦІЯ 12. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

SECTION 12. NATIONAL SECURITY 70

Дячук А. О., Войтюк Д. В., Фурман Ю. А.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ SMART ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ ДОТРИМАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МІСТ 70

СЕКЦІЯ 13. СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

SECTION 13. SOCIOLOGICAL SCIENCES 73

Бахорчук В. І.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ПТНЗ..... 73

Шевців Ю. О.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ..... 77

УДК 346.044.42

Шевців Ю. О.

викладач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Початок активних бойових дій після 24 лютого 2022 року, запровадження воєнного стану в Україні спричинили масове переміщення – громадяни лишають свої домівки в пошуках безпеки та захисту. Наразі кількість офіційно зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб в країні досягає 4,9 млн осіб [1].

Внутрішньо переміщені особи є групою, яка перебуває під загрозою занепаду, соціального відчуження, яке може бути результатом, з одного боку, відсутності безпеки соціальні потреби (відсутність житла, обмежений доступ до соціальних виплат, обмежений доступ до медичної допомоги, труднощі з пошуком роботи тощо), але також через пережитий психологічний стрес і відсутність прийняття з боку оточення.

Соціальна адаптація переміщених осіб відбувається у декілька етапів, оскільки після шоку, стресу, ПТСР та або інших психофізіологічних та майнових втрат людині потрібно, по-перше, стабілізуватися до відносної норми, аби адекватно оцінювати ситуацію та відповідально приймати подальші рішення; по-друге, після певної стабілізації ВПО необхідно інтегруватися у середовище, у якому вона знаходиться, з метою забезпечення себе відповідними ресурсами для підтримання життєдіяльності.

На рівні місцевих приймаючих громад потреби і проблеми ВПО торкаються діяльності органів місцевого самоврядування. Соціально-побутові, економічні, психологічні, гуманітарно-культурні, медичні, юридичні тощо – далеко не повний перелік проблем, що виникають у ВПО і потребують негайного розв’язання [3].

Одним із головних завдань соціальних працівників та психологів є допомогти ВПО відчувати себе у безпеці, як фізично, так і ментально. Подолання стресу та зняття напруги, тим більше після перебування на територіях, де відбувалися постійні обстріли та бойові дії вимагають клопіткої роботи фахівців. Окрім проведення психотерапевтичної та психологічної допомоги, важливим фактором під час соціальної реабілітації та адаптації є змістовний та релаксуючий відпочинок [4, с. 94].

Для того, щоб усі послуги, що надаються під час соціальної реабілітації, та заходи, що проводяться під час соціальної адаптації, були більш ефективними потрібно:

- регулярно вивчати потреби внутрішньо переміщених осіб з метою отримання актуальної інформації та розуміння масштабу наявних потреб;
- урахувати виявлені потреби під час розробки програм, заходів тощо;
- здійснювати регулярну інформаційно-просвітницьку роботу щодо прав та можливостей ВПО;
- сприяти у розв’язанні соціально-економічних проблем та подоланні фінансової кризи;

– урахувувати медичні потреби та надавати відповідні послуги та консультації;

– забезпечити умови для отримання соціальних послуг у громадах, де наразі перебувають ВПО;

– здійснювати активну соціальну роботу з переселенцями похилого віку, особами з інвалідністю та дітьми;

– сприяти інтеграції ВПО до місцевої громади шляхом залучення до соціокультурних заходів [2, с. 93-94].

Важливим кроком подолання проблем ВПО є формування в них позитивної мотивації до співпраці з соціальними працівниками і до подолання проблем своєї адаптації до нових умов життя. Це утруднюється невизначеністю майбутнього залишених регіонів і надією на повернення в залишені домівки. Але повернення в уцілилі домівки не гарантує повернення колишньої роботи, заробітної платні, соціальних зв'язків, становища тощо [5, с. 339]. Надзвичайно важливо розвивати вміння ефективно існувати всупереч життєвим перешкодам та труднощам, або ж життєстійкість особистості. Основне завдання соціального працівника під час ведення випадку і соціальної допомоги з внутрішньо переміщеною особою це мотивування клієнта самостійно боротися з проблемами. Це також здатність людини зберігати баланс між пристосуванням до нових вимог та прагненням жити гармонійно, повноцінно.

Соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб є комплексним завданням, яке вимагає співпраці між владою, громадськими організаціями та місцевими громадами для створення сприятливого середовища для їхнього відновлення та інтеграції в нове середовище.

Список літератури

1. Міністерство соціальної політики України. URL: Міністерство соціальної політики України. Внутрішньо переміщені особи - Міністерство соціальної політики України (msp.gov.ua)

2. Кузьмич Т.В. Соціальна робота соціальна адаптація внутрішньо переміщених сімей з дітьми традиції та нові наукові стратегії у центральній та східній Європі. *матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 26–27 червня 2020 р. М. Київ. 89-99 с.*

3. Оцінка потреб внутрішньо переміщених жінок та осіб похилого віку в Україні. URL : www.uisr.org.ua/news/104.html

4. Песоцька Ю. Соціальна реабілітація та соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб. *Social Work and Education*, 2022. Vol. 9, No. 1. pp. 89-99 с.

5. Трубавіна І. М. Проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні як основа ведення випадку в соціальній роботі з ними / І. М. Трубавіна // *Гібридна війна на Сході України в міждисциплінарному вимірі: витоки, реалії, перспективи реінтеграції* : зб. наук. пр. / Держ. закл. “Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; [за заг. ред. В. С. Курило, С. В. Савченко, О. Л. Караман]. – Старобільськ : ДЗ “ЛНУ ім. Т. Шевченка”, 2017. С. 320–342.